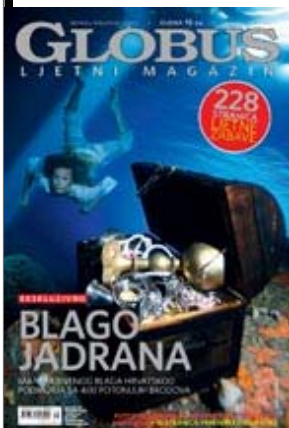

pretraži Globus>

novi broj
impresum
arhiva
autori
marketing

HRVATSKA

GLOBUS LIETNI MAGAZIN
od 6. srpnja na svim kioscima

PUTOPISI, REPORTAŽE,
INTERVJUI, FELJTONI,
PRIČE, HOROSKOP
+ 10 stranica vrhunske
enigmatike

**228 stranica za samo
15 kuna**

POTPREDSJEDNIK SPLITSKOG
HDZ-a ▶

DJECA PROFESORA BALTAZARA | PATENTI ZA NOVO DOBA (2/2)

Zdenko Jakus

IZUM: Ribarske vrše na sklapanje

Patent uključuje posebnu konstrukciju okvira vrše, a za tržište ih serijski izrađuju liječeni ovisnici

LOV NA GUINNESSA

Vladimir Kulić iz Borova rekorder je što se patenata tiče. Patentirao je igračke za slijepe i slabovidne osobe, mamac za ribe, poseban nožić za čišćenje riba, nove hrvatske suvenire... Staklorezac po struci, Kulić ne samo da se bavi patentiranjem nego želi izradom minijturnih modela ući i u Guinnessovu knjigu rekorda. Napravio je tako malenu harmoniku koja stane na jagodicu prsta. Neumoran u svojim idejama, od kojih većinu realizira i napravi, svoj je dom ponosno okitio plaketama i medaljama.

Dražen Krolo iz Kaštela patentirao je prenosivi i multifunkcionalni ražanj za pečenje koji radi na baterije, ima samo četiri kg i dodatak za gradele i klasični roštilj. Problem je, kaže inovator iz Kaštela, jedino u cijeni od 1600 kn koliko košta ražanj (a dodatnih 800 kn su gradele), međutim, ta cijena je tolika jer Krolo proizvodi svoj izum u vlastitom aranžmanu. U Marini nedaleko od Kaštela problem iz djetinjstva inovacijom je riješio Zdenko Jakus, kojemu je iskustvo rada u trgovini pomoglo da uspije i sa svojim izumom - vršom na sklapanje. "Usmjerio sam svoje dugogodišnje iskustvo u postizanje što veće učinkovitosti lova vršama. Gledajući djeda, pa oca, razmišljao sam kako bi bilo lijepo u malu brodicu staviti što više vrša, a to zbog njihova oblika nije bilo moguće", kaže izumitelj iz Marine. On je osmislio način kako se ribarske vrše mogu sklopiti i uspješno ga je patentirao. Danas je to posao kojim se bavi, a u proizvodnji je angažirao zajednicu Susret koja pomaže u liječenju ovisnika o drogama.

U šali, izumitelj Marčelo Marić iz Kanfanara pokraj Rovinja, kaže da će svoj izum reklamirati uz slogan "Pozdrav iz Kanfanara". Jasno je na što Marić aludira, ali odmah spomenimo da je njegov izum "Smoking Stop", zapravo uređaj za prestanak pušenja. Marić je osmislio aparat, a napravio ga je Zoran Črnja, inače kompjuteraš. Izum na principu akupunkture jer proizvodi električne impulse određenog intenziteta, uređaj nije veći od kutije cigarete i praktičan je za nošenje. Potrebno je minutu provesti priključen na aparat, a onda nestaje potreba za cigaretom. No, potreba ne nestaje zauvijek i ne radi se o instant efektu, kaže nam Marić čija je kći među prvim isprobala njegov izum. U tri tjedna prestaje se s pušenjem jer pušač više nema potrebe za nikotinom. Učitelj tehničkog odgoja i fizike iz Kanfanara, zainteresirao je djecu u osnovnoj školi u kojoj predaje da stvaraju nešto novo. Na izložbama su dobili čak 16 zlatnih plaketa u 18 godina koliko su nastupali, a mnogi bivši Marićevi učenici postali su inovatori.

U Hrvatskoj marljivo radi nekoliko tisuća inovatora. Iako su po svojoj prirodi često skromni i samozatajni, svakih nekoliko mjeseci vrte se s nekom medaljom sa svjetskih izložbi. Tako je i Ivan Jakobović iz Slavonskog Broda, odnosno mjesta Donja Bebrina, ostao, kako nam kaže, zaprepašten, kada je shvatio da je baš on dobio prvu nagradu na sajmu inovacija u Ženevi. Jakobović, koji je, zanimljivo, školske klupe u Zagrebu dijelio s INA-inim direktorom Tomislavom Dragičevićem, svojim izumima promovira alternativno gorivo i izumio je male rafinerije za proizvodnju biodizela. Zlatan u Ženevi, a srebrni na nedavnom sajmu u Kuala Lumpuru, Jakobović je pažljivo isplanirao svoju izumiteljsku viziju kojom bi želio pomoći razvoj slavonskih sela.

NOVA GRANA PRIVREDE

"Za proizvodnju biodizela u postrojenju kapaciteta od 600 do 700 litara na sat, potrebno je 1,5 tone uljane repice, a cijena litre toga goriva iznosi 3,2 kn", kaže Jakobović. Iako

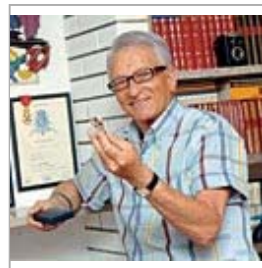
Novi br. 910 • 14.5.2008.

Broj 866

Nataša Radas

IZUM: Silabus, program za lakše učenje matematike
Djeca lako uče tablicu množenja bez brojeva, shvaćaju Pitagorin poučak, binarne poučke i kubiranje

Marčelo Marić

IZUM: Smoking Stop, akupunkturni uređaj Spravica odašilje električne impulse u određene točke na tijelu i tako pomaže u odvikavanju od pušenja

Ivan Jakobović

IZUM: Male rafinerije za proizvodnju bio-goriva
Trenutačno ima tri postrojenja i to dva po 600 litara, te jedno

LOVAC NA NACISTE OBRAČA SE HRVATSKOJ POP-ZVIJEZDI ▶

PATENTI ZA NOVO DOBA ▶

je u taj projekt uložio vlastitih 10.000 eura i tri godine rada, ne žali jer raste zanimanje za njegove pogone. Tako taj inovator trenutačno proizvodi tri postrojenja i to dva po 600 litara, te jedno postrojenje kapaciteta 50 litara na sat. Kako ističe, u pregovorima je i za izradu postrojenja do 1000 litara. Jakobović ističe da bi za oko 7000 eura obiteljska gospodarstva mogla imati svoje vlastite pogone za proizvodnju bio-goriva. To bi poljoprivrednicima bilo višestruko isplativo. Jakobović je spreman i dalje raditi na svojim izumima i pa najavljuje da je u fazi izgradnja postrojenja za proizvodnju bioplina metana, te bioetanola koji predstavlja potpuno novu alternativu za benzin. Svoje će izume predstaviti na Jesenskom međunarodnom velesajmu u Zagrebu. Iako su inovatori većinom muškarci, jedna je žena u proteklom tjednima dobila nagrade u svim kategorijama, dalmatinski inovatorski Oscar. Profesorica Nataša Radas, logopedica iz Splita i autorica programa Silabus, uvjerena je da svoj inovatorski uspjeh duguje djeci s kojom radi. Još prije 10-ak godina počela je tražiti efikasnije načine rada za razvoj govora, čitanja i pisanja kod djece. Dječica su izvrsno reagirala. "Djeca koja su na tretman dolazila u ranoj školskoj dobi, samo s par seansi, pravili su velike pomake u učenju. Tako su mimo školskih programa i udžbenika bivali bolji u školi, a logopedске poteškoće rješavale su se bez pretjerane korekcije i dugotrajnih vježbi", kaže prof. Radas. Postalo joj je, tvrdi, jasno kako učenje svega, pa i matematike kao često najveće dačke muke, počinje rano, a u školi poprime druge, već dugo nepromijenjene forme zbog kojih učenje postaje mučenje. S inovacijama splitske logopedica djeca mogu naučiti tablice množenja bez brojeva, mogu vrlo lako shvatiti Pitagorin poučak, binarne poučke i kubiranje, a sve to u izrazito ranoj dobi.

ALTERNATIVA UČENJU

Njezini mali učenici svoje su poteškoće u učenju uspjeli svladati, a upravo njima inovatorica iz Splita duguje to što je, u želji da im efikasnije pomogne, shvatila da put do znanja ne mora ići uhodanim, konzervativnim metodološkim stazama. Njezina inovacija dobila je prošloga tjedna nagradu u svim kategorijama.

IZUM JASMINE I MISLAVA MUŽINIĆA

Kako premjestiti gnijezdo bijele rode

Obruč za izmještanje gnijezda bijelih roda osmislili su ornitologinja dr.sc. Jasmina Mužinić, znanstvena suradnica Zavoda za ornitologiju HAZU, i njezin suprug, dipl.ing. strojarstva Mislav Mužinić. Namjena toga obruča jest premještanje rodina gnijezda bez oštećenja na prikladnije mjesto, najčešće na drvenu platformu prethodno postavljenu na električni stup. Moderni krovovi nisu pogodni za smještaj gnijezda bijele rode, a smještaj gnijezda na stup električne mreže znači opasnost od električnog udara, čemu se izlažu i roditelji i mladunci. Uz to dolazi do poteškoća i prekida u opskrbi kućanstava strujom. Dr.sc. Jasmina Mužinić potrudila se pronaći način kako da se rodino gnijezdo neoštećeno premjesti. Obruč je patentom zaštićen 2000. "Gnijezdo se premješta tako da ga se obručem obuhvati po obodu. Zatim se šipke koje pričvršćuju obruč kao dugački trnovi proguraju kroz tkivo gnijezda. Dizalica obruč s gnijezdom može podići i u jednom komadu odnijeti na drugo mjesto", kaže znanstvena suradnica Zavoda za ornitologiju HAZU-a.

- 1 ▶ **UDRUGA INOVATORA**
- ▶ **PODIGNUTI BICIKLI**
- ▶ **KARLOVAČKI IZUMITELJ TOMO BELAVIĆ**

- 2 ▶ **LOV NA GUINNESSA**
- ▶ **NOVA GRANA PRIVREDE**
- ▶ **ALTERNATIVA UČENJU**
- ▶ **IZUM JASMINE I MISLAVA MUŽINIĆA**

novi broj | impressum | arhiva | autori | povijest Globusa | marketing

postrojenje kapaciteta 50 litara na sat

Radovan Marin

IZUM: Okomiti parking za bicikle

Na 4,5 metara četvornih može se smjestiti čak 10 bicikla, što je znatna ušteda gradskog prostora

Dizalica

Obruč obuhvati gnijezdo i neoštećeno prenese

